

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Homiliarium Pauli Diaconi - Cod. Aug. perg. 19

Paulus <Diaconus>

[S.l.], [9. Jh.]

Beatus Augustinus episcopus: sermo in dedicatione basilicae

[urn:nbn:de:bsz:31-6704](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-6704)

Multae mansiones sunt in do-
mo patris mei. Bene autem
dicitur. quia benedicentes re-
gi profecti sunt in taberna-
cula sua. quia haec est nimi-
rum sola actio. quietissima
ac felicissima civium superno-
rum. hinc nos gratiarum suo
dicere conditori. Hinc &
enim scriptum est. Beati
qui habitant in domo tua. in
saeculum saeculi laudabunt te.

Hinc idem propheta ultimos
septem psalmos. in laudis di-
uinae suavitate compleuit.

Porro octauum ante finem
psalterii. de victoria pugnae
qua gigante[m] strauerat dñm
benedicendo confecit.

Vbi a peste indicat. quia omnes
qui hic maligni hostis cestami-
na superant. illic in requie uera
laudem sui redemptoris & ad-
iutoris decantant. Benedi-
centes inquit regi. profecti sunt

in tabernacula sua laetantes
& alacri corde. super omnibus
bonis quae fecerat dñs dauid
seruo suo & israhel populo suo.

Laetantes quippe iusti super bo-
nis quae ad dño accipiunt. ta-
bernacula introeunt caelesti-
um mansionum. quia quamuis
grauer huius saeculi. quamuis

longi fuerint labores. breue ni-
mirum uidetur & leue totum
quicquid aeterna beatitudine
finitur. Vnde oportet km̄
utin aedificatione domus dñi.
unus quisq; nrm̄ exhortando.
obsecrando. increpando. in se pur-
actibus desudando quantum
ual& insistat. Nesi quem
patriam rex caelestis nunc desidem
in opere sui templi conspexerit.
hunc in tempore futurae dedi-
cationis. magnae suae sol-
lemnitatis reddat exhortem.

Satagamus mutuo caritatis auxi-
lio. ut omnes nos alacri corde.
& inde fessos in operibus quae
ipse praecepit inueniamus. om-
nes ad premia quae promissit
perpetuae suae uisionis intro-
ducat. Ihs xps dñs noster. qui ui-
uit & regnat cum patre dñi in u-
nitate sp̄s sc̄i. per omnia sae-
cula saeculorum. Amen.

XXXVII **S**ERMO IN DEDICATIONE
BASILICAE BEATI
AUGUSTI EPI.

VOTIENS

cumq; fratres km̄
altaris uel templi
festiuitatem colu-
mus. si fideliter
& diligenter
ad ten dimur. &

138
scāe ac iuste uiuimus. quic
quid in templis manu factis
agitur. totum in nobis spi
rituali aedificatione complectur.

Non enim mentitus est ille qui
dixit. Templum enim di
scum est quod estis uos.

Et iterum. Nescitis quia
corpora uera templum est
spiritus sancti. Quibus meritis
nisi per gratiam dei meruimus
fieri templum dei. quantum
possumus cum ipsius adu
torio laboremur. ne deus noster
in templo suo. hoc est in nobis
ipsis inueniat. quod oculus
suae maiestatis offendat.

Sed habitaculum cordis nostri eua
cuetur uitis. & uis uis re
pleatur. Claudatur diabolo.
& aperiat xpo.

Et ita laboremur ut nobis bono
rum operum clauibus ianu
am regni caelestis aperire por
simus. Sicut enim malis o
peribus quasi quibusdam se
ris ac uectibus uitae nobis ia
nuā clauditur. ita absque du
bio bonis operibus aperitur.

Et ideo fratres karissimi uentis quisque con
sideret conscientiam suam. &
quando se aliquo crimine uul
neratum esse cognouerit.
prius orationibus. ieiuniis. uel

elemosinis. studeat mundare
conscientiam suam. & sic eu
charistiam praesumat accipere.

Si enim agnoscent reatum su
um. ipse se ad uino altari sub
duxerit. cito ad indulgenti
am diuinae misericordiae
perueniet. Quasi sicut qui
se exaltat humiliabitur. ita
e contrario qui se humiliat
exaltabitur. Qui enim si
cut dixi agnoscent reatum su
um ipse se humiliter ab altari
ecclesiae pro emendatione
uitae remouere uoluerit.
ab aeterno illo & caelesti con
uiuio excommunicari peni
tur non timebit. Rogo uos
fratres diligenter attendite.
si ad mensam cuiuscumque po
tentis hominis nemo presump
tum uestibus conscissis & in
quinatis accedere. quanto
magis a conuiuio aeterni re
gis. id est ab altare domini debet
se unus quisque inuidie. uel
odu ueneno percussus. ira
cundiae furore replendus cum
reuerentia & humilitate
subtrahere. propter illud
quod scriptum est. Vade
prius reconciliare fratri tuo.
& tunc uenies offeres munus
tuum. Et iterum.

Amice quomodo huc intraſti
non habent uestem nuptialem.
Hoc enim habet textus euange-
licae lectionis. quod quidam
fecerit nuptias filio suo. & in-
trauerit ut uideret simul re-
cumbentes. & uidens homi-
nem non habentem uestem
nuptialem. dixit ad eum.

Amice quomodo huc intraſti
non habent uestem nuptialem.

Et illo obmutiscente. dixit mi-
nistriſ. Ligate illi manus &
pedes & proicite eum in tene-
bras exteriores. ibi erit fletus
& stridor dentium. Ecce
qualem sententiam merebi-
tur audire. qui ad conuiuium
nuptiale id est ad altare dñi
aut ebriosus. aut adulter.
aut odium in corde retinet.
praesumit accedere. Auer-
tat hoc a nobis dñs frater km̄.
& concedat ut mala ista aut
numquam uelimus admittere.
aut si admissa fuerint. sine ul-
la mora poenitentia uel pace
studeamus sanare. & largiorib.
elemosinis festinemus abluere.

Ne forte sic in peccatorum uulne-
ribus ante tribunal aeterni
iudicis uenerimus. ab illa ae-
terna ecclesia. & ab illa caeler-
ti hierusalem perpetua excom-

municatione separemur.

Haec ergo cogitanter fr̄ km̄.
tam casti. & tam sobrii. & tam
pacifici. ad istud altare dñi
auxiliante studeamus accede-
re. ut ab illo aeterno altari
non mereamur excludi.

Qui enim ad istud altare casto
corpore & mundo corde.
cum secura & munda consien-
tia uenerit. ad illud altare
quod in caelis est. felici trans-
migratione perueniet.

LXXXVIII **S**IMONDI **S**UPRA **S**IR-
MO **B**EATI **A**UGUSTINI
EPISCOPI

RECTE **F**ESTA
ecclesiae colunt. qui
se ecclesiae filios esse
cognoscunt. Haec
enim omnium
credentium ma-
ter est. quae
nator ad
mostem. regenerat ad salutem.
Haec est post synagogam quidem
uocata. sed ante synagogam
promissa. Haec enim iam in
primo homine praefigurata est.
Nam sicut ex adae latere fabrica-
ta est eua. ita ex xpi corpore
& uulnere. redempta creuit
ecclesia. Haec intra arcam
diluuio exundante seruata.